

Ngày 24-11-2002, Thánh BÍc ĐÍc Tin cÁa Toà Thánh Vatican đÁ công bÍnh hÍng dÍn cho các tín hÍu khi tham gia vào đÍi sÍng chÍnh trÍ cÁa các quÚc gia.

Tài li&u vi<: "Thánh Thomas More, ngÍi i> đã dÍch chÍn lÁm quan thÍy cÁa cÁcs nhÁa lÁnh dÍo quÚc gia vÁ chÍnh khÁch đÁ dÍng chÍnh cu< c sÍng vÁ sÍ chÍt cÁa ngÍi đÍ dÍy chÍng ta rÍng con ngÍi khÓng thÍ tách bÍt khÍi Thi&En ChÍa, cÁng nhÁ chÍnh trÍ khÓng thÍ tách bÍt khÍi lu&En lÝ. ĐÍi dÍn vÁ i nhÍng nhu cÁu đÍo dÍc cÁn bÍn vÁ bÍt khÍ thay đÍi, cÁcs KitÓ hÍu phÍi nhÍ n thÍc rÍng đÍu đÍng bÍ lÁm nguy lÁ cÁn bÍn cÁa lu&En lÝ lu&En lÝ, li&u;n quan dÍn sÍ to&En thi&En n cÁa con ngÍi. ĐÍ là nhÍng vÁ li&u;n quan dÍn lu&En lÝ vÁ phÍa thai vÁ án tÍ hÍnh. NhÍng lu&En lÝ n> phÍi bÍo vÁ quyÚn sÍng cÁn bÍn, khÓng dÍch tách khÍi quan nÍm vÁ sÍ chÍt tÍ n> hi&En>en." VÁy cÁu hÍi đÍch dÍt ra > đÍy cho ngÍi Công Giúo lÁ có nÉn >ng hÍ nhÍng vÁ giút ngÍi khÓng? ĐÍi vÁ i vÁn đÍ phá thai thÍ cÁu trÍ lÍi dÍt khoát lÁ "khÓng". NhÍng đÍi vÁ i án tÍ hÍnh, mÍc dù giúo hu&En hÍn đÍi cÁa Giúo hÍi Công Giúo cÁng trÍ lÍi lÁ "khÓng", nhÍng cÁng cÁn minh đÍnh thÍm rÍng đÍy khÓng phÍi lÁ vÁn đÍ lu&En lÝ lÁng, nÉn cÁng cÁng có thÍ thay đÍi tÍy ho&En cÁn khÓac nÍa.

I.- KHÁI NIÚM VÁ ÁN TÙ HÌNH

a) Theo Kinh ThÍnh vÁ cÁ lÁu t

Trong CÍu >c, chÍng ta thÍng gÍp nhÍng cÁu: "MÍt dÍn mÍt, rÍng dÍn rÍng" (Leviticus 24:20, Exodus 21:24). Có nghĩa lÁ ai mÍc mÍt tÍi thÍ tÍi có quyÚn mÍc mÍt lÍi ngÍi đó ho&En c ai lÍy mÍng sÍng tÍi thÍ ngÍi đó cÁng sÍ phÍi mÍt mÍng sÍng. CÁu Kinh ThÍnh dÍi đÍy cÁng bÍnh án tÍ hÍnh: "Ai lÍy đÍi mÍng sÍng cÁa ngÍi khÓac thÍ ngÍi đó cÁng sÍ phÍi chÍt" (Leviticus 24:17).

Tuy nhiên, cÁng trong CÍu >c, nhÍng ngÍi chÍng án tÍ hÍnh lÍi trÍng ra đÍch nhÍng cÁu khÓ thÍi danh: "Thi&En ChÍa n>ng: Ta chÍng vui gÍ khi thi&En y kÍ gian ác phÍi chÍt, nhÍng vui khi n> thay đÍi đÍng lÍi đÍ đÍch sÍng." (Ezekiel 33:11).

Trong các câu Kinh Thánh có vui nhỉ nghịch nhau này, các nhà chuyên khéo Kinh Thánh dấy chung ta đ&u ng hi&u theo nghĩa đen tảng l`i c`a Kinh Thánh, mà ph`i tìm hi&u khi nào và t`i sao Kinh Thánh đ`t vi`t ra. Theo Đ`c T`ng Giám M`c Daniel E. Pilarczyk, câu Kinh Thánh "m`t đ`n m`t, r`ng đ`n r`ng" đ`t nêu ra v`i ch`i đ`ch b`o v`i nh`ng ng`nh i kh`i x`ng b`o hành không b`o tr`ng ph`t m`t cách v`o h`n đ`n, ch`i không có ý th`a nh`n s` tr` thù c`a n`n nh`n. (Bài vi`t "M`i hai v`n đ`n nan gi`i").

Máy chém
do ông Guillotin
sáng chế tại Pháp
năm 1789.

B`c vào th`i đ`i Chúa Giêsu, rõ r`t là lu`t l` đ`a cho phép dùng hình ph`t t` hình, vì chính Chúa đã b`o x`i t` do b`n án c`a các Thày C`i Th`ng Ph`m. Ng`ec l`i, trong su`t 3 năm gi`ng đ`o, Chúa luôn luôn c`i v`o s` tha th`i, hòa gi`i và c`u chu`c. (Xem Bài Gi`ng Trên Núi v`i 8 m`i phúc thi`t, Matthêu, 5:1-12; 5:21-26). Chúa đã công khai bác b`o lu`t tr` thù nh`n sau: "Anh em đ`a nghe Lu`t đ`y r`ng: M`t đ`n m`t, r`ng đ`n r`ng. Còn Th`y, Th`y b`o anh em: đ`ng ch`ng c`i ng`nh i ác, trái l`i, n`u b`o ai v`i má bên ph`i, thì hãy gi` c`i má bên trái ra n`a. N`u ai mu`n ki`n anh đ`y áo trong c`a anh, thì hãy đ` cho nó l`y c`i áo ngoài. N`u có ng`nh i b`t anh đ`m, thì hãy đi v`i ng`nh i l`y hai d`m. Ai xin, thì hãy cho, ai mu`n vay m`n, thì đ`ng ngo`nh m`t đ`. (Mt. 5: 38-42)

H`u qu` c`a nh`ng l`i l` không rõ r`t trong Thánh Kinh là nh`ng giáo hu`n c`a Giáo H`i v`i án t` hình cũng l`n l`t thay đ`i theo th`i gian. D`ng th`i các Thánh Tông Đ` và Giáo H`i s` khai, do `n h`nh các l`i gi`ng d`y c`a Chúa, án t` hình đ`a không đ`ng ch`p nh`n, ví d` th`i Clement of Rome (năm 101) và Justin Martyr (năm 165), nh`ng d`ng th`i đ` qu`c La Mã, vi`c ch`ng án t` hình đ`a gi`m d`n.

Thánh Ti&u;n SÍ Augustinô ch`p nh`n án t` hình nh` là ph`ng ti&u;n làm n`n lòng nh`ng ng`nh i hi&u sát và b`o v`i nh`ng n`n nh`n v`o t`i. Đ`n th`i Trung C`i, Thánh Ti&u;n SÍ Toma Aquinô cũng l`p l`i quan đ`m này. Ngài d`y r`ng n`u nh`ng công dân t`t "đ`t c`b`o v`i và c`u s`ng kh`i nh`ng hành đ`ng hung ác c`a k`sát nh`n, thì hung th` ph`i b`o lu`t pháp x` t`." H`n n`a,

cũng theo thánh Tôma, việc hành quyết nhũng kẻ sát nhân sẽ làm nôn lòng nhũng người khác cũng đang toan tính giết hại người và thúc giục chúng phai cõi sá a.

Độc TGM Daniel E. Pilarczyk viết rằng: "Trong khi xã hội luôn luôn có quy định về điều chung là nhũng kẻ phá hoại, thì quy định hành quyết tội nhân không còn cần thiết, không hữu dụng hoặc không có chính nghĩa nữa. Nguyên tắc căn bản không thay đổi, nhưng việc áp dụng tuy thích hợp với hoàn cảnh xã hội khác, nhưng nay không còn thích hợp với nền văn hóa và thời đại chúng ta nữa." (id.)

b) Bộ Giáo Lý mì i

Bộ Giáo Lý mì i của Hội Thánh đã phán định quan niệm cõi truyền khi xác định rằng án tội hình có thể chấp nhận đỗ i c trong nhũng trường hợp cõi kõi nõng nõ. "Võ đỗ i m này, giáo huấn truyền thống của Giáo Hội công nhận chính quyền hợp pháp có quyền và có bõn phòn dùng nhũng hình phạt thích đáng đỗ i trung trõ các tội phạm, không lo i trung án tội hình đỗ i või nhũng trường hợp các tội phạm rãt nõng nõ." (điều 2266) Tuy nhiên, Bộ Giáo Lý lõi thêm rằng: "Nếu các phõng tiõn không đỗ i máu tõ ra đỗ i đỗ bõo või các sinh mõng, chõng lõi kõi gây hñn, và đỗ i bõo toàn trõ tõ chung và an ninh cõi mõi ngõõi, thì các nhà cõm quyền sẽ chỉ sử dụng các phõng tiõn này thôi, vì các phõng tiõn này phù hợp với các điều kiện cõi thi cõi a công ích hñn, và cũng phù hợp với nhân phẩm con người ta hñn." (điều 2267) Trong Tông thõ "Evangelium Vitae" (Tin Mõng Sõ Sõng), Độc Giáo Hoàng Gioan Phaolô II viết rằng: "Ngày nay, trên thế giới,... nhũng trường hợp quõc gia cõi phai hành quyết tội nhân thì thời rãt hiõm, nếu không nói là không còn thời cõi tõn tõi nữa."

c) Trên thế giới

Công õi c quõc tõ Liên Hiõp Quõc või các quyền dân số và chính trị đã chung lõi án tội hình. Trên 100 quõc gia trên thế giới đã loại bỏ án tội hình trong văn bõn luật pháp họ c thõ c tõ không thi hành án nữa. Nhũng Hoa Kõ là mõt trong số rãt ít quõc gia võn còn duy trì án tội hình, nhõ Trung Quõc, Iran, Libya, Syria, Việt Nam....

d) Tội Hoa Kõ

Vào năm 1966, cháa tíi mòt nòa dàn ch&u;ng Hoa Kò công hò án tí hình. Nhòng ngày nay cuôc thèm dò cho thèy sòi tàn thèm án tí hình tàng lén 75%. Tíi sao ngòi Mòi thay dòi quan niòm mòt câch nhanh chòng nhò vòy? Càu tròi là tíi phòm bòo hòanh tàng quà nhanh khiòn dàn ch&u;ng ròt lo ngòi và thèt vòng. Hò bòo nhau: Phòi làm mòt câig i` đòi giòm thiòt u tíi phòm! Và nhiòu ngòi dà nghòi ngay đòn án tí hình nhò mòt biòn phòp phòng ngòa. Khòng phòi chò dàn ch&u;ng cò vò án tí hình mà ngay chònh quyòn còng khuyòn cào dòng án tí hình đòi dòi phòp vòi nòn tíi phòm ngòy mòt gia tàng. Ngòi ta tròi vòi quan niòm dòng án tí hình đòi làm nòn lòng kòl phòm tíi và còi sòa nhòng thiòt hòi gòy cho xãa hòi.

Hiòn nay, cò 38 ti&ln u bang trèn tòng sò 50 ti&ln u bang còa Hoa Kò chòp nhòn án tí hình. Nàm 1994, chònh phòl liòn bang Hoa Kò dà ban hòanh luòt chòng tíi ác bòng câch tàng mòt sò tíi danh đòng tí 2 lén tíi 60 sò chòu hòinh phòt tíi đòa là tí hình.

Tíi Cao Phòp Vi&ln n Hoa Kò còng dà can thiòp vào vòn đò này. Nàm 1967, to`a án tíi cao này ra lòngh đònh chò mòi cuôc hòanh quyòt câch tíi tíi trong lòc tòa còu x&et tònh câch hòp hiòn còa án tí hình. Cò hai bòn án quan tròng đòng còng tuyòn bò: Nàm 1972, to`a truyòn hòy nhòng luòt quyòdònh hònh phòt tí hình, vì trong sò câch tíi, ngòòi nghèò và thiòu sò quà đòng so vìi nhòng thènh phòn khòac. Nàm 1987, Tíi Cao Phòp Vi&ln, trong vò án McCleskey vs. Kemp, dà công nhòn cuôc khòo còu còa David Baldus còa vi&ln Đòi Hòc Georgia kòt luòn ròng thènh phòm trong nhòng vò giòt ngòòi da tròng hòu nhò lònh án tí hình nhòi u hòn là trong nhòng vò giòt ngòòi da đòn. Đòu này ngò ý ròng sinh mòng nhòng ngòòi da tròng giá trò hòn sinh mòng ngòòi da đòn. Dòu vì, vì nàm 1976, Tíi Cao Phòp Vi&ln n Hoa Kò dà công nhòn án tí hình tròi lòi, khiòn cho vi&ln hòanh quyòt tíi tíi bòt đòu tái diòn trèn đòt Hoa Kò vì nàm 1977. Hiòn trèn toàn quòc Hoa Kò cò khoòng 3.500 tíi tíi đòng chò ngòy bòo hòanh quyòt.

II.- B&E8NH ÁN Tí HÌNH

Dòu i` đòng là nhòng lý lò chính đòi duy trì án tí hình

1.- Kinh Thánh đã viết rằng: "Nếu có gây tốn thõng, thì người phải lạy mông đón mông, mệt đón mệt, rǎng đón rǎng, tay đón tay, chân đón chân, vứt bùng đón vứt bùng, vứt thõng đón vứt thõng, vứt bùm đón vứt bùm." (Exodus 21: 23-25). Thánh Phaolô viết: "Mỗi người phải phục tùng chính quyền... vì họ mang gốm không phải không có lý do." (Rm 13:1-7). Thánh Phêrô cùng chung một lập trường: "Anh em hãy tuân phục mọi thứ cho loài người đày ra: dù là vua, người nào quyền柄 cao, dù là quan, sẽ giữ cõi nhà vua đó trung phật kia làm điều ác và khen thõng người làm điều thiêng." (1 Pr 2: 13-14)

2.- Thiên Chúa đã ban cho mỗi người một điều sống vô cùng quý giá, cho nên khi kill sát nhân đã tội cốt đoạt sự sống người khác thì chỉ có mang sống cõi chính hung thay mồi đón bù đũa mang sống cõi nồn nhân.

3.- Nhân ánh hình mà cuộc sống trong xã hội đặc biệt an toàn hơn do việc loài trù nhung kill giờ tàng hình ra khỏi đồi sống xã hội, minden sao xã hội phải có nhung luật lỏng ngăn ngừa các vụ xâm phạm và phải theo đúng nhung tiêu chuẩn do Thủ Cao Pháp Viện ban hành.

4.- Hầu hết cõi ánh hình là làm nồn chí nhung kill sát nhân không dám phạm tội ác, vì khi biết rõ ràng nếu tra tay vào vũ giặc người thì chính họ cũng sẽ mất mạng.

III.- CHIẾNG ÁN TỘ HÌNH

a) Độc Giáo Hoàng Gioan Phaolô II

Còn phải ghi nhớ rằng ĐGH Gioan Phaolô II là vị lãnh đạo tôn giáo chủ trương chống ánh hình mạnh mẽ nhất. Sau 4 năm hồi ý về Thủ tướng Hungary Đặng Giám Mục, ngày 25-3-1995, ngài đã ra thông điệp "Evangelium Vitae" (Đối với Phúc Âm) để yêu cầu các quốc gia bãi bỏ ánh hình. Theo ngài, việc duy trì ánh hình trong thời gian này "thật là honte, nếu không nói là không còn thực sự tồn tại nữa." Trong cuộc viếng thăm Hoa Kỳ vào năm 1999, ĐGH đã công

khai nói vui dân chúng Mô rồng án tội hình là "độc ác và không côn thiệt". Ngài khong đónh: "Giá trai cõi đời sống con người không bao giờ độc ác lây đi, cõi trong trống hổp con người làm điều vô cùng độc ác".

b) Lập trống cõi Hồi Đóng Giám Mục Hoa Kỳ

Ngay từ năm 1980, Hồi Đóng Giám Mục Hoa Kỳ đã ra một văn kiện quan trọng bày tỏ lập trống phái hagy bao án tội hình với 4 lý do chính sau đây

Đại Sứ Tuân Thủ
ĐGH Gioan Phaolô II
với Thánh Giá tại
phía trước nhà
suy gẫm cuộc tử hình
của Chúa Giêsu,
rồi Ngài ôm ấp lên gối
hàng kẻ ăn tử hình.

Thứ nhất, chém死刑 án tội hình là một cách phá vỡ vòng luân quẩn bạo hành. Đóng trống thám trống gia tăng các tội ác bạo hành, xã hội phái phụ nô nức nhân dâm hờn và hủ hiếp hờn, bao gồm cả việc chú ý đến người gốc tội phạm, như số nghèo đói và bất công.

Thứ nhì, việc bãi bỏ án tội hình xác quyết niềm tin vào "giá trai và nhân bỗn đực đáo" cõi mơi mới.

Thứ ba, việc hagy bao án tội hình biến thành niềm tin căn bản rằng Thiên Chúa là Chết Tự cõi đời sống con người và rằng con người phái là những quan gia tội, nhưng không có quyền kiểm soát tuyệt đối sự sống cõi đời.

Thứ tư, chém死刑 án tội hình "là phù hộ hổp nhứt vui tinh thần gõng Chúa Giêsu". Thiên Chúa đón cõi khôi qua đói sống cõi Chúa Giêsu là một Thiên Chúa cõi tha thứ và cõi chuộc, cõi tình yêu và thông cảm.

Sau khi Hồi Đóng Giám Mục Hoa Kỳ công bố lập trống trên, nhiều vụ giám mục và Hồi Đóng Giám Mục các Tiểu Bang đùa nhau lột bầy tò lợp trống chung án tội hình. Ngày Thứ Sáu Tuần

Thánh năm 1999, Ủy Ban Hành Chánh Hồi Đóng Giám Mục, sau khi tòng ni¨m bón án tù hình cóa Chúa Kitô, đã kêu gói giáo dân tích cóc ho>t đóng đó hóy bó án tù hình.

c) Hồi Đóng Giám Mục Ti&lnu Bang California

Tháng 7 năm 1999, các Giám Mục thu&lc Ti&lnu Bang California đã công bót văn ki¨n góm 7 điều liên quan đón chó đó hóy án tù hình nhó sau:

- Đói sóng mói ngói là thánh thiêng và quyón sóng cóa mói ngói luôn luôn phói đóc tôn tr&ln. Só thánh thiêng cóa đói sóng con ngói không bao giờ bó tóc đo>t bói hành đóng xó u cóa con ngói.
- Trong khi mót nghi can không đóc coi là vô tòi ho>c không thoát cónh bó lu&ln tòi thì só sóng cóa ngói đó vón là thánh thiêng và xóng đáng đó đóc bóo vó và tôn tr&ln.
- Vi¨c dùng án tù hình làm mót tinh cách nhân đóo cóa xã hói qua vi¨c hóp thóc hóa bóo lóc nhó là mót chi¨n thu&lc tó đói phó vói các hành vi tòi lói cóa con ngói và do đó, só góp phón vào nón văn hóa cóa só chót.
- Vi¨c dùng án tù hình không phón ónh hào quang có hóu cóa Phúc Âm vó só tha thò, hy vóng và cóu rói do Chúa Giêsu rao gi¨ng. Điều quan tr&ln cón nhón mónh là gi¨i pháp chón con đóng tha thò không có nghĩa là chi¨n chu&lnh nhóng kó phóm pháp, vì công lý đòi hỏi rằng nhóng kó phóm tòi bóo hành phói nhón lanh nhóng hình phót hóu hi¨n qua nhóng bi¨n phóp giam cóm.
- Vi¨c cóm án tù hình đóa đón nhón thóc róng chỉ¨c vòng bóo lóc đã bó bó góy và só tin tòng này hó tr&ln cho mót nón đóo đóc xác tín giá tr&ln đói sóng liên quan vói quan đóm cóa Giáo Hói vó phá thai, án tù hình và só nâng đó cóa Giáo Hói đói vói ngói nghèo và ngói bó tòn thóng, cũng nhó tòt có nhóng ngói còn sóng bên lóx xã hói.

6. Viết cùm án tội hình cùm vỗ cho nhân thục rõ ràng chung minh Thiên Chúa là Đáng Tội Cao cùm hốt mồi i đồi súng.

7. Giáo Hội phái hổ trâu và hổ p tác với các chung trình cùm liên bang và tiều bang đố hổng dòn đồi súng tâm linh cùm các tội nhân bù phết tù chung thân. Giáo Hội cũng khuyễn khích các tội nhân biết mồi rõ lòng đố đón nhận ẩn hòa giải cùm Chúa, cùm sà đồi súng và tham dố vào các chung trình bài trừ cùm sa và ma túy.

d) Công lúon

Ngoài Giáo Hội Công Giáo, còn có nhiều tôn giáo cũng như đoàn thể khác cũng chung lõi án tội hình với 5 lý do tóm tắt như sau:

1. Án tội hình kề thõng tõc

Một cảnh hành quyết treo cổ
tử tội tại Phi Luật Tân.

Theo thống kê tại Hoa Kỳ, những người Mỹ gốc Phi châu chỉ chiếm 12% dân số, nhưng sống tại đây đen chiếm 43%. Các nhóm nhân da đen trong những vùng giáp ngõi chiếm 50%, những 83% những nhân trong những vùng này có án tội hình lõi là da trắng. Nhìn tổng quát, chỉ có 37% trong số 18.000 tội phạm hành quyết là người da trắng.

2. Án tội hình dành cho người nghèo:

Hầu hết người có đố khéo năng tài chính đố thuê mõm luýt số giải biện hộ thì số thoát khỏi án tội hình. Trên 90% các bù cáo trong các tội danh có thõi bù án tội hình đố u là những người nghèo, không đố khéo năng tài chính đố mõm luýt số biện hộ. Hầu thõi ng đố c chính phủ chỉ đố nh cho những luýt số miễn phí, những thiếu kinh nghiệm.

3. Vì c hành quy t nh ng ng i vô t i th c s đ x y ra:

Từ năm 1976, đã có 82 người bị tòa án phán tật hình, nhưng sau đó điều c phonг thích vì có b нg ch нng lа h и v 6 t и. Nói cách kh ăc, trong s ố 7 t и t и thì đã c 1 người bị x 6 oan.

Sau khi nghiên cứu các bản án sai lm, ngi ta đã tìm ra đc các nguyên do sau đây:

- 52% lâm vịnh lý lách
 - 31% lâm vịnh thâm máu
 - 31% do lồi côn nh sát
 - 26% do lồi công tơ viêm
 - 21% do đũng cổ điều tra
 - 18% do kính hiển vi so sánh tóc
 - 17% do lullet số đợt
 - 15% do lồi khai sai côn a nhân chặng
 - 15% do số đồn tin sai lầm
 - 15% do lồi thú tòi giật côn a nghi can
 - 5% do ngôn ngữ lullet pháp
 - 1% do thâm nghiệt m DNA sai

Khi nói đền những bốn án tật hình sai lầm trong lịch sử pháp Hoa Kỳ, người ta không thể nào không nhắc đến vua Thống Đốc thi danh của Tiểu Bang Illinois, ông George Ryan. Vào ngày 10 và 11-1-2003 là những ngày cuối cùng trong nhiệm kỳ Thống Đốc, ông đã ký lệnh ân xá cho tất cả các tội phạm trong tiểu bang Illinois, tổng cộng là 171 người. Trong số này, 164 tội phạm đã giảm án thành tù chung thân, 3 tội phạm đã giảm án thành 40 năm, 4 tội phạm tha án vì trước đó đã phai nhau tật do việc tra tấn dã man của chính sát. Trong bài diễn văn dài giới thiệu lý do quyết định của mình, Thống Đốc George Ryan đã nói:

"Tứ 3 năm qua, tôi đã phai đeo ng đeo vải mót nguội n tin khong khi p. Chúng ta đã tha mìn cho không phai mót, không phai hai, mà là 13 tết đang chay ngày hành quyết. Họ bị khám phá ra là vô tội. Vô tội đeo vải nhung cáo buộc côn hồn đeo bùn án tội hình. Quý vải có thể tết ng đeo c không? Xém chút nữa chúng ta đã giết người vô tội, xém chút nữa chúng ta đã chích thuốc

đôc cho hô chôt trô côsô chông kiôn côa các nhôn chông trong phông hônh quyôt côa tiôu bang... L&hm sao viôc n&hm yô ra đôc? Tôi l&hm môt dôc sôi. N&hm u tôi phôi thu hôi vô 50% các môn thuôc m&hm tôi đôa giao l&hm m thôi tôi phôi giôi nghô ngay."

"Luôt phôp không đôc sôa đôi. Các nhôn l&hm làm luôt công không côu xôt. Tôi sô không ông hô cho viôc n&hm yô ra đôc. Tôi phôi hônh đông. Hô thông án tô hình côa chông ta đôa bô con quô l&hm l&hm ám ônh- l&hm l&hm trong viôc đônh tôi, vô l&hm l&hm trong viôc quyôt đônh ai l&hm ngô i đông phôi chôt. Vôt cô nhông lý do trôn, hôm nay tôi quyôt đônh ân giôm tôt cô các bôn án tô hình."

4. Không có bông chông n&hm xác quyôt rông án tô hình l&hm n&hm lòng nhông ngô i phôm tôi: Cuôc nghiên côu côa côl quan FBI cho thôy rông sô vô giôt ngô i trong nhông tiôu bang không có án tô hình thôp hôn nhông tiôu bang có án n&hm.

5. Án tô hình l&hm môt hônh phôt dôa man vô bôt thông, không tôn trông sô sông con ngô i. Đôi kôi án n&hm côn l&hm kôt quô côa nhông luôt l&hm kôt thôi vô bôt công n&hm a

Ngày 19-9-2003, hàng ngàn phi n&hm tôi Nam Phi xuông đông biôu tình yêu côu tòa kháng cáo Nigeria hôy bô bôn án côa môt tòa sô thôm đôa tuyên án tô hình cho môt ngô i đôa bà sanh con mà không có chông. Chô Amina Lawal, 31 tuôi, đôa ly dô chông đôc 2 năm; sau đó, chô chôa l&hm chông không l&hm i có thai đôc 6 tháng rô i thì Nigeria chôp nhôn bô luôt Hôi giáo Shariah cho phép xô tô bông cách ném đá ngô i đôa bà nào ngoôi tình. Nhông ngô i biôu tình cho rông luôt l&hm đôa khinh thông n&hm giôi. Tôi sao trong đôa u nhôy tango côa hai ngô i nam n&hm, mà l&hm i chô phôt môt môn ngô i phô n&hm thôi? Luôt l&hm bôt công sô dôn đôn hônh phôt tô hônh bôt công.

IV.- KẾT LUẬN

Xã hội ngày nay có a chúng ta đã có h> th>ng hình s>, nh>ng ch>a có h> th>ng công lý hình s>. L>ch s> muôn d>i v>n ghi nh> Chúa Giêsu đã b> toà án loài ng>>i k>t án t> hình. Chúa Giêsu là Con Thiên Chúa. Ngài hoàn toàn vô t>i. Tuy nhiên, cũng nh> b>n án b>t công này mà Con Thiên Chúa b> loài ng>>i hành quy>t và chính nh> s> ch>t oan u>ng này mà con ng>>i đ>>c Thiên Chúa c>u r>i. Chính vì bài h>c l>ch s> v>n C>u Chu>c này, xã hội loài ng>>i đang ph>i đ>i phó v>i m>t đ> tài khá gay go h>u nh> không có câu gi>t đáp tho> đáng: Ch>p nh>n hay t> kh>c án t> hình. Có l> sau cùng chúng ta ph>i đ>t TÌNH YÊU C>A THIÊN CHÚA đ> làm m>u s> chung cho các cu>c tranh cãi bênh hay ch>ng án t> hình, h>u dung hoà êm th>m đ>>c 3 y>u t> c>a v>n đ> gai góc này:

- Quy>n c>a các n>n nhân và gia đình trong nh>ng v> gi>t ng>>i,
- Quy>n c>a nh>ng k> gi>t ng>>i, và
- Quy>n c>a xã hội đ>>c s>ng trong an bình, không có c>nh ph>m pháp gi>t ng>>i, cũng nh> không có c>nh toà án công b> nh>ng b>n án gi>t ng>>i vô t>i.